

Folkhälsomyndigheten

Indikatorbeskrivning

Tobaksanvändning, inskrivning mödrahälsovården

Datum: 2025-12-17

Indikatoruppgifter

Indikatornamn: Tobaksanvändning, inskrivning mödrahälsovården
Indikatoransvarig myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Indikatortyp: Utfallsindikator
Redovisningsnivå: Riket, Län

Källa

Namn på undersökning: Medicinska födelseregistret
Ansvarig myndighet/organisation: Socialstyrelsen

Beskrivning av register/undersökning:

Medicinska födelseregistret innehåller uppgifter om graviditeter, förlossningar och nyfödda barn som rapporteras av förlossningsvården och nyföddhetsvården. Endast uppgifter där det finns ett klart motiv för en rikstäckande registrering på individnivå finns med i registret.

Metodbeskrivning

Indikatordefinition:

Andel (%) gravida som röker eller snusar vid tidpunkten för inskrivning till mödrahälsovården. Denna indikator har ersatt indikatorn som byggde på statistik över tobaksanvändning under sen graviditet. För en mer utförlig beskrivning av indikatorn se 'Indikatorbeskrivning'.

Specifisering av variabler:

Segment: Cigaretter Vid tidpunkten för inskrivning till mödrahälsovården ställs en fråga om man röker med svarsalternativen: (A) röker ej (B) en till nio cigaretter per dag (C) tio cigaretter eller fler per dag. Segmentet avser andelen som angett svarsalternativ B eller C.

Segment: Snus Vid tidpunkten för inskrivning till mödrahälsovården ställs en fråga om man snusar med svarsalternativen: (A) ja (B) nej. Segmentet avser andelen som angett svarsalternativ A.

Beskrivning av beräkning:

Segment: Cigaretter Täljare: Antal gravida kvinnor som röker minst en cigarett per dag vid tidpunkten för inskrivning till mödrahälsovården. Nämnare: Samtliga gravida kvinnor för vilka det finns information om tobaksvanor i Medicinska födelseregistret.

Segment: Snus Täljare: Antal gravida kvinnor som snusar vid tidpunkten för inskrivning till mödrahälsovården. Nämnare: Samtliga gravida kvinnor för vilka det finns information om tobaksvanor i Medicinska födelseregistret.

Indikatorn redovisas per år och län (efter den gravida kvinnans folkbokföringsort vid förlossningen).

Svarsfrekvens:

Externt bortfall uppstår när en förlossning inte rapporteras in. Det externa bortfallet av uppgifter uppskattas totalt till mellan 1 och 4 % om året.

Internt bortfall uppstår när vissa uppgifter saknas i rapporteringen av graviditeten, förlossningen eller det nyfödda barnet. Det interna bortfallet i registret varierar beroende på variabel. För variablerna rökning vid inskrivning till mödrahälsovården respektive snusning vid inskrivning till mödrahälsovården var bortfallet ca 6 % under 2000-talet.

Jämförbarhet över tid

Indikatorn är jämförbar över tid.

Utvecklingsarbete

Denna indikator har ersatt indikatorn som byggde på statistik över tobaksanvändning under sen graviditet (graviditetsvecka 30–32). Anledningen till detta är att Socialstyrelsen sedan 2017 inte längre redovisar statistik över tobaksvanor under sen graviditet (detta på grund av stort internt bortfall). 2023 bytte indikatorn namn från Tobaksanvändning under tidig graviditet till Tobaksanvändning, inskrivning mödrahälsovården.